

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/131/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2021200129
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Matulník
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:2021200129.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: Z. D., narodený X. Q. XXXX, bytom Š. XXXX, zastúpený: Mgr. Michal Ferčák, advokát, so sídlom Bernolákova 1652/29, Topoľčany, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia (generálneho riaditeľa) žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. apríla 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave, č. k. 13Sa/13/2023-106 zo dňa 30. júla 2025, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietla.
Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Rozhodnutie správneho súdu a priebeh administratívneho konania

1. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom zo dňa 30. júla 2025, č. k. 13Sa/13/2023-106 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného (generálneho riaditeľa) č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. apríla 2021 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Preskúmaným rozhodnutím žalovaný (ďalej aj „druhostupňový správny orgán“) postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) číslo XXX XXX XXXX X z 27. októbra 2020 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Prvostupňovým rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 a § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. odňal žalobcovi invalidný dôchodok od 10. decembra 2020.

2. Prvostupňové rozhodnutie prvostupňový správny orgán odôvodnil tým, že nepriaznivý zdravotný stav žalobcu bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia, pričom výsledok jeho posúdenia je uvedený v Lekárskej správe - odbornom posudku z 12. októbra 2020 (ďalej len „posudok z 12. októbra 2020“). Z posudku z 12. októbra 2020 vyplýva, že žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %; keďže nespĺňa jednu z podmienok nároku na invalidný dôchodok, podmienku invalidity, nárok na invalidný dôchodok mu zanikol a prvostupňový správny orgán rozhodol o jeho odňatí.

3. Prvostupňové rozhodnutie napadol žalobca odvolaním, o ktorom rozhodol žalovaný preskúmaným rozhodnutím tak, ako je uvedené v bode 1 vyššie. Žalovaný preskúmané rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca bol od 26. júna 2019 uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %, so zdôvodnením opätovného zhodnotenia zdravotného stavu pri kontrolnej lekárskej prehliadke určenej na jún 2020, nakoľko po skončení ročného podporného obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, nebol pre poberanie nemocenských dávok medicínsky doriešený a mal byť

vykonaný operačný zákrok na krčnej chrbtici po utrpenom dopravnom úraze v júni 2018. Pri dopravnom úraze v júni 2018 žalobca utrpel podvrtnutie krčnej chrbtice, oboch zápästí, pomliaždenie rúk a prasknutie (naštípenie) pravej členkovej kosti. Podľa popisu vyšetrenia krčnej chrbtice pomocou magnetickej rezonancie boli u neho dokumentované posuny viacerých medzistavcových platničiek s útlakom nervových štruktúr. Opakované neurochirurgické konzultácie na Neurochirurgickej klinike v Nových Zámkoch neindikovali nutnosť operačného zákroku, indikovali ho až po treťom vyšetrení krčnej chrbtice magneticou rezonanciou v apríli 2019. Pre udávané bolesti krčnej chrbtice a hlavy, závratové stavy, a po indikácii neurochirurgického zákroku v máji 2019, sa žalobca podrobil dňa 18. novembra 2019 operačnému zákroku. Bola mu vykonaná mikrodisektómia C5/6 a C6/7, vrátane osteofyektómie. Kontrolné neurochirurgické vyšetrenie vo februári 2020 dokumentovalo u žalobcu správne postavenie platničkových náhrad, objektívny neurologický nález je bez senzitívneho, motorického a reflexologického deficitu na končatinách, elektromyografické (EMG) vyšetrenie horných končatín v máji 2020 dokumentuje na periférnych nervoch horných končatín normálny nález. Pretrvávajú ľahké poruchy statodynamiky v krčnej chrbtici, v zmysle rotačných a inklináčnych pohybov. Stav po úraze a operácii krčnej chrbtice je rozhodujúcim zdravotným postihnutím a odôvodňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 %, čo je horná hranica referenčného rozmedzia pre stav po operáciách chrbtice s miernym reziduálnym nálezom (v prípade žalobcu objektívne - ľahká porucha statodynamiky).

4. Žalobca napadol preskúmané rozhodnutie správnu žalobou, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 16. júna 2022, č. k. 44Sa/12/2021-46 (ďalej len „prvý rozsudok KS“) tak, že správnu žalobu žalobcu zamietol. Žalobca napadol prvý rozsudok KS kasačnou sťažnosťou, o ktorej rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) rozsudkom sp. zn. 6Ssk/109/2022 zo dňa 27. apríla 2023 (ďalej len „prvý rozsudok NSS“). Najvyšší správny súd prvým rozsudkom NSS podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f) SSP zrušil prvý rozsudok KS dôvodiac, že „Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by príslušný posudkový spis bol k nemu pripojený; tiež nevyplýva, že by si ho bol krajský súd vyžiadal. Pokiaľ potom krajský súd nemal k dispozícii posudkový spis, nemohol náležite preskúmať, či príslušní posudkoví lekári postupovali v súlade so zákonom, či pri ustaľovaní svojich záverov prihliadali na všetky lekárske nálezy doložené účastníkom konania. Súdu v takom prípade chýbajú základné informácie o rozhodujúcich skutočnostiach majúcich vplyv na rozhodnutie o veci.“ (bod 21 prvého rozsudku NSS). Najvyšší správny súd vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie s tým, že v konaní bude povinnosťou správneho súdu zabezpečiť posudkový spis, opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, vyjadriť sa k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na prejednávanú vec, posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného v spojení s rozhodnutím a postupom prvostupňového správneho orgánu a vo veci opätovne rozhodnúť.

5. Po vrátení veci najvyšším správnym súdom rozhodol vo veci správny súd napadnutým rozsudkom tak, ako je uvedené v bode 1 vyššie. Správny súd, po tom, ako zhrnul priebeh administratívneho konania, uviedol referenčné právne normy, ktoré na vec aplikoval a vymedzil predmet preskúmania a súvisiace otázky, napadnutý rozsudok odôvodnil tým, že (i) po podaní odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu bol zdravotný stav žalobcu opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta dňa 4. decembra 2020 (ďalej len „posudok zo 4. decembra 2020“) s nezmeneným posudkovým záverom; (ii) následne bol zdravotný stav žalobcu posúdený posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne, vysunuté pracovisko v Prešove, ktorý dňa 8. apríla 2021 (ďalej len „posudok z 8. apríla 2021“) vydal posudok o posúdení invalidity žalobcu, pričom podkladom pre posúdenie zdravotného stavu bola prepúšťacia správa z neurologického oddelenia Nové Zámky zo 17.-20. novembra 2019, Neurochirurgické vyšetrenie I.. N. D., T. F. z 26. februára 2020, Elektromyografické vyšetrenie I.. N. U. zo dňa 12. júna 2020, Neurologické vyšetrenie I.. N. U., Š. zo dňa 5. novembra 2020, Neurologické vyšetrenie I.. N. U., Š. zo dňa 12. mája 2020, Traumatologické vyšetrenie I.. N. Y., K. zo dňa 28. mája 2020, Psychiatrické vyšetrenie I.. C. G., K. zo dňa 12. novembra 2019 a Psychiatrické vyšetrenie I.. C. G., K. zo dňa 10. novembra 2020; (iii) na základe uvedených lekárske správ bolo rozhodujúce zdravotné postihnutie žalobcu určené podľa kapitoly XV Choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel E - dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, položka 4 stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice písmeno a) s miernym reziduálnym funkčným nálezom v rozpätí od 10 - 20 %, pričom miera poklesu bola určená na 20 %. Za iné zdravotné postihnutie nebola žalobcovi zvýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť; (iv) vychádzajúc z uvedeného správny súd dôvodil, že „... pred vydaním napadnutého rozhodnutia bol zdravotný stav žalobcu posúdený posudkovými lekármi prvého aj druhého stupňa celkom trikrát, a to vždy s rovnakým posudkovým záverom, pričom boli zohľadnené všetky lekárske správy založené v administratívnom spise. Súd nemôže sám posudzovať odborné otázky

medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako žalovaná vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky posudkových lekárov Sociálnej poisťovne sú logické a presvedčivo objasňujú záver jednak o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí, ako aj určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.“ (bod 31 napadnutého rozsudku); (v) pokiaľ ide o nové lekárske správy, ktoré žalobca pripojil k správnej žalobe, konkrétne od neurológa zo dňa 19. mája 2021 a od psychiatra zo dňa 24. mája 2021, správny súd na ne neprihliadol, konštatujúc, že sú z obdobia po právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia, pričom pre správny súd je rozhodujúci stav, ktorý tu bol v čase právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia (odkazujúc na ustanovenie § 135 SSP); (vi) správny súd teda uzavrel, že žalovaný dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil, preto nezistil žiaden dôvod nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia a správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 SSP.

6. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu voči žalobcovi nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od neho spravodlivo požadovať.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

7. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, pričom ako dôvod kasačnej sťažnosti označil ustanovenie § 440 ods. 1 písm. f) SSP (správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a § 440 ods. 1 písm. g) SSP (správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci).

8. Kasačnú sťažnosť odôvodnil žalobca tým, že (i) zdôraznil, že už v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ako aj v správnej žalobe, poukazoval na psychiatrický nález z 10. novembra 2020 a neurologický nález z 5. novembra 2020. Uviedol, že medzi posudkami posudkových lekárov a týmito nálezi sú zjavné rozpory, ktoré vo svojich skorších podaniach konkretizoval; (ii) uviedol, že podľa psychiatrického nálezu, z dôvodu následkov dopravnej nehody zo dňa 24. júna 2018, sa žalobca u psychiatra lieči dlhodobo, konkrétne od 12. novembra 2019 a že psychiater posúdil jeho ochorenie ako recidivujúcu depresívnu poruchu so značne nepriaznivou prognózou, ktorá si vyžaduje psychiatrickú starostlivosť; (iii) ďalej uviedol, že podľa zmieneného neurologického nálezu boli potvrdené problémy s vysokým krvným tlakom, zápästím, ako aj chrbticou a že aj v minulosti tvrdil, že následkom dopravnej nehody má stále obmedzenú hybnosť v pravom zápästí, teda na dominantnej ruke; (iv) akcentoval skutočnosť, že vo svojich skorších podaniach (vrátane správnej žaloby) namietal kvalitu zhodnotenia vyššie uvedených lekárskeho nálezu; (v) konštatoval, že záver správneho súdu o tom, že nezistil žiadne nezrovnalosti v súvislosti s hodnotením zdravotného stavu žalobcu podľa jednotlivých posudkov, považuje žalobca za nesprávny a odporujúci obsahu administratívneho spisu. Uviedol, že posudkový lekár spochybnil psychiatrický nález žalobcu napriek tomu, že diagnostický záver psychiatra hovorí o recidivujúcej depresívnej poruche; (vi) konštatoval, že vo vzťahu k právu na spravodlivý proces platí, že aj absencia riadneho odôvodnenia rozhodnutia je vadou spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom; zdôraznil, že doložené neurologické nálezy preukazujú, že zdravotný stav žalobcu je trvalý, jeho prognóza nepriaznivá s očakávanou ďalšou progresiou a že trpí trvalým, závažným a progredujúcim funkčným obmedzením; (vii) s poukazom na ustanovenie § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. uviedol, že jeho zdravotný stav bol posudzovaný v jeho neprítomnosti; (viii) taktiež uviedol, že podstata jeho žalobnej argumentácie bola založená na tvrdení, že odborný posudok o invalidite zo dňa 8. apríla 2021 odporuje obsahu konkrétnych lekárskeho nálezu žalobcu; uviedol taktiež, že v záujme riadneho zistenia skutkového stavu je podľa § 153 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. povinnosťou posudkového lekára spolupracovať pri výkone lekárskej posudkovej činnosti s praktickým lekárom, ošetrovacím lekárom a revíznym lekárom zdravotnej poisťovne; (ix) v záverečnej časti kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že dňa 6. marca 2025 bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený, pričom uviedol, že „Žalobcovi potom nie je zrejmé, prečo aj v prípade posudku zo dňa 06.03.2025 súdu neprekážalo, že pochádza z obdobia po právoplatnosti žalobou napadnutého rozhodnutia.“; (x) vychádzajúc z vyššie uvedeného žalobca žiadal, aby kasačný súd s odkazom na ustanovenie § 462 ods. 2 SSP napadnutý rozsudok správneho súdu zmenil tak, že z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c), d), e), f) SSP preskúmané rozhodnutie žalovaného zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

9. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 12. septembra 2025, v ktorom v podstatnom uviedol, že správny súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec.

Poukázal taktiež na písomné vyjadrenie zo 14. júna 2021. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

10. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 16. septembra 2025 na vedomie.

III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

11. Senát najvyššieho správneho súdu konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

13. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

14. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým súd zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 SSP žalobu o preskúmanie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 a § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. odňal žalobcovi invalidný dôchodok od 10. decembra 2020. Správny súd v podstatnom odôvodnil napadnutý rozsudok skutočnosťami bližšie opísanými v bodoch 5 až 6 vyššie.

15. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

16. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

17. Podľa § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

18. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

19. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

20. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z., miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

21. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

22. Podľa § 112 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., dávka sa odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznala neprávom.

23. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený požiada.

24. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

25. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

26. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

27. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho, ako aj pripojeného posudkového spisu dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne, keď na podklade lekárskeho posudku vyhotoveného posudkovými lekármi sociálneho poistenia na oboch stupňoch rozhodli o odňatí invalidného dôchodku žalobcu.

28. Najvyšší správny súd v prvom rade konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihladne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní.

29. Optikou záverov vyjadrených v predchádzajúcom bode (ktoré závery zodpovedajú ustálenej judikatúre najvyššieho správneho súdu; pozri napr. rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/73/2021 z 21. septembra 2022) potom najvyšší správny súd posudzoval aj posudok z 12. októbra 2020 a súvisiacu lekársku správu, ako aj posudok z 8. apríla 2021 a súvisiacu lekársku správu, ktoré predstavovali odborné východisko pre formulovanie záverov vyjadrených v druhostupňovom rozhodnutí. Za zmienku taktiež stojí skutočnosť, že žalovaný do odôvodnenia druhostupňového rozhodnutia premietol relevantnú časť uvedených posudkov.

30. Najvyšší správny súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že argumentácia žalobcu obsiahnutá v jeho odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ako aj v správnej žalobe, podstatným spôsobom nevariuje od jeho argumentácie, ktorú žalobca uvádza v kasačnej sťažnosti. V tejto žalobe dominantne namietal, že medzi posudkami posudkových lekárov a ním predloženým psychiatrickým nálezom z 10. novembra 2020 a neurologickým nálezom z 5. novembra 2020 sú zjavné rozpory. V tejto súvislosti najvyšší správny súd uvádza, že posudkový lekár v posudku z 8. apríla 2021 (v časti lekárskeho vyšetrenia) uviedol zdroje, resp. podklady, z ktorých vychádzal pri príprave tohto posudku. Medzi lekárske vyšetreniami figuruje aj neurologické vyšetrenie I. N. U., Š. zo dňa 5. novembra 2020, ako aj psychiatrické vyšetrenie I. C. G., K. zo dňa 10. novembra 2020. Možno teda konštatovať, že posudkový lekár pri vypracovávaní posudku z 8. apríla 2021 uvedený psychiatrický ani neurologický nález neopomenul, oboznámil sa s nimi, uviedol ich ako jeden z podkladov pre vypracovanie svojho posudku. Posudkový lekár sa s uvedenými nálezmi taktiež vysporiadal, keď vo vzťahu k neurologickému nálezovi uviedol, že: „... je objektívny neurologický nález bez senzitívneho, motorického a reflexologického deficitu, čo potvrdilo aj elektromyografické vyšetrenie ... “. Posudkový lekár teda neurologický nález vyhodnotil, nie však k spokojnosti žalobcu. Vo vzťahu k psychiatrickému nálezovi posudkový lekár uviedol: „Po zvážení posudkového názoru v prvom posudku a faktu, že ide o pôrazový stav, ktorý sa bude bodovo ohodnotiť (bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia) považuje predložené psychiatrické vyšetrenie ako možné účelové, neúplné (bez vyšetrenia psychológa), a z tohto dôvodu ho nehodnotí ako rozhodujúce zdravotné postihnutie ani ako ochorenie s vplyvom na výšku MPSVZČ.“. Rovnako tak teda posudkový lekár vyhodnotil aj psychiatrický nález, taktiež nie k spokojnosti žalobcu, pričom svoj postoj zrozumiteľne vysvetlil a odôvodnil (absencia vyšetrenia psychológa) argumentujúc, že uvedené zdravotné postihnutie nie je možné hodnotiť ako rozhodujúce.

31. Zo skutočností uvedených vyššie vyplýva, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav žalobcu a dospeli k záveru, že jeho rozhodujúcim zdravotným postihnutím je postihnutie podľa Kapitoly XV: Choroby podporného a pohybového aparátu, Oddiel E: dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, Položka 4: stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice, Písm. a): s miernym reziduálnym funkčným nálezom. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkoví lekári stanovili v hornej hranici spektra na úrovni 20 %.

32. Najvyšší správny súd zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie či už miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity alebo dátum vzniku invalidity; musí rovnako ako žalovaný vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery ako o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí, tak o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Najvyšší správny súd dospel k záveru, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejmé ich úvaha, na základe ktorej dospeli k vyššie uvedeným záverom.

33. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd nepovažoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

34. Záverom najvyšší správny súd zdôrazňuje, že uvedeným rozhodnutím žalovaného a súdu nie je dotknuté právo žalobcu podať si novú žiadosť, a to na základe nových lekárskeho správ o vyšetrení jeho zdravotného stavu, z ktorých by bolo možné vyvodiť iné skutočnosti ako tie, ktoré boli podkladom pre prvostupňové a preskúmané rozhodnutie.

35. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

36. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.